

معارف اسلامی (۵)

دانشنامه حج

شامل: واژه‌های فقهی، اعتقادی، تاریخی،
جغرافیایی، اشخاص، اماکن و آثار،
در پیرامون حج، زیارت و
شهرهای مکه و مدینه

تألیف: رضا کریمی واقف

سرشناسه:
عنوان و پدیدآور:
کرمی واقف، رضا ۱۳۳۳.
دانشنامه حج؛ شامل: واژه‌های فقهی، اعتقادی،
تاریخی، جغرافیایی، اشخاص، اماکن و آثار، پیرامون حج
و زیارت و شهرهای مکه و مدینه
تهران: جامی، ۱۳۹۲.
۶۴۰ ص.
۹۷۸-۶۰۰-۱۷۶-۰۷۵-۴
مشخصات نشر:
مشخصات ظاهری:
شابک:
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: حج، زیارت، دانشنامه، فرهنگ
۱۳۹۱ کی ۴۵۲/۸/۸۸۸ BP
رده‌بندی کنگره:
۲۹۷/۳۵۷
رده‌بندی دیویی:
۳۰۶۷۱۷۹
شماره کتابخانه ملی:

خیابان دانشگاه، چهارراه، وحید نظری، شماره ۵۲

تلفن: ۶۶۴۰۰۲۲۳

www.Jamipub.com

info@jamipub.com

دانشنامه حج

رضا کرمی واقف

چاپ اول: ۱۳۹۲

شمارگان: ۱۵۰۰ جلد

چاپ: دیبا

صفحه آرا و ناظر چاپ: مهدی دهقان

حروفچینی: معصومه کاوند، نرگس کرمی

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۱۷۶ - ۰۷۵ - ۴

ISBN: 978 - 600 - 176 - 075 - 4

۲۲۰۰۰ تومان

فهرست مندرجات

آ	۹
أ	۴۰
ب	۱۰۱
پ	۱۴۰
ت	۱۴۶
ث	۱۶۶
ج	۱۶۹
چ	۱۸۸
ح	۱۹۵
خ	۲۳۱
د	۲۴۹
ذ	۲۶۴
ر	۲۷۱
ز	۲۸۵
س	۲۹۷
ش	۳۲۲
ص	۳۳۵
ض	۳۴۲
ط	۳۴۵

۳۵۲		ظ
۳۵۴		ع
۳۷۸		غ
۳۸۹		ف
۴۰۳		ق
۴۲۲		ک
۴۳۲		گ
۴۳۶		ل
۴۳۹		م
۵۴۳		ن
۵۶۳		و
۵۷۹		ه
۵۸۷		ی
۵۹۳		کتابنامه
۵۹۷		فهرست مدخل‌ها

مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم
و به استعین

الحمد لله الذى جعل الكعبة البيت الحرام قياما للناس، و صلى الله على من ارسله بالهدى و دين الحق ليظهره على الدين كله، و انزل اليه الكتاب ليخرج الناس من الظلمات الى النور، و على اهل بيته الطيبين الطاهرين الذين اذهب الله عنهم الرجس و طهرهم تطهيرا.

دانشنامه، مجموعه فشرده‌ای از دانسته‌ها است که با توجه به نیاز روزافزون بشری به تسبب اطلاعات و پژوهش در زمینه‌های مختلف علوم، جمع‌آوری و تدوین می‌گردد. از سوی دیگر با تخصصی‌تر شدن تحقیق و فراگیری دانش‌ها، میل و توجه پژوهشگران به گردآوری مجموعه فرهنگ‌های تخصصی، افزون گردیده و در مقابل دایرةالمعارف‌های عمومی، شاهد تألیف و چاپ فرهنگ‌واژه‌های اختصاصی در علومى چون: ادبیات، حقوق، ميمى، پزشکی، تاریخ، جغرافیا، مهندسی و... می‌باشیم.

علوم اسلامی نیز که سابقه‌ای دیرینه در دانشنامه نویسی دارد از این قاعده مجزا نبوده و توجه به تخصص‌های ویژه در رشته‌های گوناگون، زمینه جمع‌آوری و تألیف دانشنامه‌های تخصصی مانند علوم قرآنی، نهج‌البلاغه، فقه، فلسفه، و... را فراهم آورده است.

اثر حاضر که مجموعه‌ای از واژه‌های کاربردی در زمینه حج و زیارت را توضیح می‌دهد، حرکتی در این راستا است که امید است با توجه بیش‌تر اندیشمندان در این رشته، شاهد شکوفایی و تدوین آثار ارزشمندی در این خصوص باشیم.

این دانشنامه جهت استفاده پژوهشگران و راهنمایان و زائران بیت‌الله‌الحرام تألیف گردیده و قریب چهار هزار مدخل گوناگون را در موضوعات مختلف مانند: مباحث تاریخی اعتقادی، اجتماعی، نظرات فقهی، آثار، اماکن، وقایع و اشخاص مربوط به حج و زیارت ارائه می‌نماید.

مسائل فقهی این مجموعه به طور کلی از رساله و مناسک حضرت امام خمینی (ره) انتخاب گردیده است و مباحث و مدخل‌های آن، برای پاسخگویی به نیاز امروز، تماماً از نظرات جدید آیات عظام استخراج شده و کاربرد معمول ایرانیان از آن‌ها را در شهرهای مکه مدینه مورد توجه قرار می‌دهد.

مطالب ارائه شده ذیل عناوین این پژوهش به اختصار و کوتاه بیان شده و نیاز تحقیق جامع اندیشمندان را در هر زمینه خاطر نشان می‌کند.

از آنجاکه این مجموعه فارسی است، در بیشتر موارد «آل» تعریف بر سر اسم‌های معرف قرار نگرفته است بلکه آنچه مشهور در گویش فارسی زبانان است، آمده و حذف آن دلیل نکر بودن آن اسم نمی‌باشد.

در ترتیب الفبایی، حروف داخل در پرانتز مدخل‌ها مد نظر قرار نگرفته بلکه به اهمیت ترتیبی آنها توجه گردیده است.

ذکر مأخذ آیات و روایات بلافاصله پس از متن عربی و قبل از ترجمه آنها آمده، نام کتاب مأخذ و منابع به اختصار بیان شده و بلافاصله بعد از آن شماره مجلد و بعد از علامت / شماره صفحه کتاب نوشته شده است؛ مانند: وسائل ۵۷/۲.

در پایان اعلام می‌دارد که هرچند این مجموعه حاصل چندین سال تلاش مسته فردی بوده است، ولی بدون تردید کمبودهایی دارد که نظر صائب نکته‌سنجان را برای تکمیل و تصحیح آن به کمک می‌طلبد.